

Verslag van de CVA commissie “Baukunst im Kleinen” (BiK)

Door Fred Hartjes

BiK is in 2001 opgericht om de vele extra voorbeelden voor de stenensets van de nieuwe Ankerfabriek op hun bruikbaarheid te beoordelen. De commissie bekijkt onder meer of de ontwerpen met de stenenset gebouwd kunnen worden waarvoor ze bedoeld zijn. De volledige regels zijn beschreven in MLB 29/99 (2008) en in MLB 30/110 (2009). Eigenlijk altijd blijken er nog bepaalde fouten in het ontwerp te zijn geslopen, er komen stenen tekort, bepaalde details kunnen misschien wat eleganter worden opgelost, het gebouw is erg moeilijk te bouwen. Dit wordt dan met de ontwerper overlegd, vrijwel altijd komen we er uit. Voordeel van deze werkwijze is dat U er zeker van kunt zijn dat U zo'n goedgekeurd ontwerp echt helemaal kunt afbouwen als U maar de vereiste stenenset hebt.

De goedgekeurde ontwerpen worden digitaal getekend, gebundeld en als digitaal boekje uitgegeven. Op dit moment zijn boekjes met nieuwe bouwvoorbeelden beschikbaar voor NF6 tot aan NF20. Ze zijn te downloaden via de Ankerpagina's van Burkhard Schulz bij Andrea Mazzocco <http://www.ankerstein.ch>, => CVA Bauvorlagen => CVA, en via de site van de Ankerfabriek <http://www.ankerstein.de> => download => CVA.

Wat betreft de hoogste NF trap die BiK beoordeelt volgen we de Ankerfabriek op de voet. Nu die NF34 heeft uitgebracht, worden ontwerpen voor alle Neue Folge sets vanaf NF24 geaccepteerd. Alleen met het gebruik van het Große Burg supplement wachten we nog even.

Voor de lagere NF treden was het in het verleden vrij gemakkelijk een tiental nieuwe ontwerpen bij elkaar te krijgen, maar voor ontwerpen met de grote NF sets is dat natuurlijk heel wat anders. Weliswaar hebben de ontwerpers van weleer zoals Diether Wellmann veel ervaring opgedaan in het snel realiseren van een nieuw concept, maar het opzetten, bouwen, optimaliseren en corrigeren van een ontwerp voor een verzameling van meer dan 3000 stenen blijft natuurlijk toch altijd een zeer tijdrovende zaak.

Hotel Anker (NF34), door George Bielen, gebouwd door Martin van Beuzekom

Volg#	ontwerper	naam	NF set	status
1	Wellmann	Kastell	24	afgerond
12	van Kessel	Station Nijmegen	24	afgerond
13	van Kessel	Station Marienbaum	24	afgerond
9	Wellmann	Villa 1912	26	afgerond
4	Gundel	Frauenkirche Dresden	26	afgerond
3	Bielen	Landhuis	26	afgerond
6	Wellmann	Ungarisches Thermalbad	28	afgerond
2	Wellmann	Prefecture	28	afgerond
11	Bruckmann	Huize Ruurlo	28	afgerond
8	Bielen	Villa in classicistische stijl	30	afgerond
10	Wellmann	Rom. Doppelkapelle	30	afgerond
16	Wellmann	Haupt Postamt	30	afgerond
14	Wellmann	Proviant Magazin	32	afgerond
15	Wellmann	Gotische Zentralkirche	32	afgerond
17	Bruckmann	Kongresshaus	32	eindfase
18	Bruckmann	Stadtter	34	nog niet in review
19	Bruckmann	Gralsburg	34	in review
20	Bruckmann	Festhalle	34	eindfase
22	Bruckmann	Aussichtsturm	34	in review
23	Bruckmann	Sportplatz mit Klubhaus	34	nog niet in review
24	H.de Jonge	St. Nectaire	34	in review
26	Bielen	Hotel Anker	34	eindfase
27	Wytttenbach	Villa2 im Kirchenfeld	34	in review

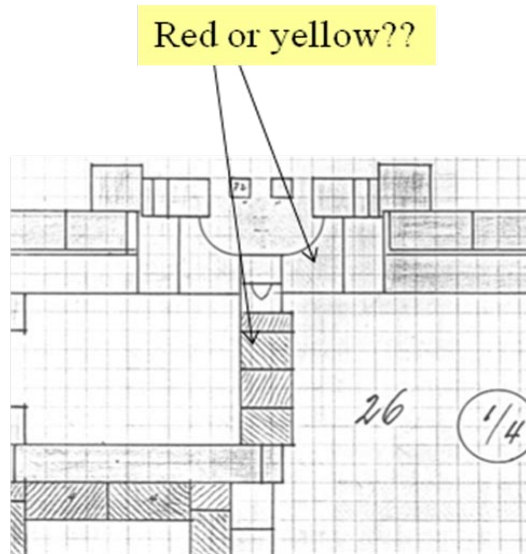
Overzicht van de ingediende ontwerpen vanaf NF24

Voor NF24 tm 32 zijn - toevallig - voor iedere NF trap precies drie nieuwe bouwvoorbeelden ingediend en is de goedkeuringsprocedure (vrijwel) afgerond. Voor NF34 ligt dat anders. Twee recente ontwerpen zijn in behandeling voor deze stenenset, St. Nectaire van Hugo de Jonge en Hotel Anker van George Bielen. Maar verder kunnen we ook putten uit de grote verzameling van bestaande ontwerpen voor NF34. Zo staan er van Gerhart Bruckmann staan maar liefst 6 ontwerpen op de lijst. Daarna gaan we kijken naar de ontwerpen van Edouard Wytttenbach. De ontwerpen van deze Anker grootmeester (1887 – 1981) lopen door tot Opus 67. 13 ontwerpen staan op een CD van George Hardy al zijn hiervan waarschijnlijk niet meer dan een stuk of tien werkelijk

Villa Seeblick door Edouard Wytttenbach

met NF34 te bouwen. Voor de overige ontwerpen zijn extra stenen nodig of andere elementen zoals een DS dak.

Voorbeeld van een doorsnede van Edouard Wyttenbach (Villa im Kirchenfeld)

Een ander probleem bij het bouwen van de Wyttenbach ontwerpen is de onzekerheid over de bedoelde kleur van de stenen. De bestaande scans zijn namelijk allemaal gemaakt van zwart-wit kopieën. De geveltekeningen zijn later met de hand ingekleurd, voor de doorsneden is dat minder of in het geheel niet het geval. Omdat lang niet alle stenen in de geveltekeningen zichtbaar zijn moet je vaak maar gokken naar de kleur wat het bouwen lastiger maakt en de bedoelingen van de ontwerper wellicht niet goed overkomen. Omdat de originele tekeningen waarschijnlijk wel zijn ingekleurd, proberen we zoveel mogelijk aan scans hiervan te komen.

Nadat een ontwerp uiteindelijk is goedgekeurd volgt het maken van het uiteindelijke bouwvoorbeeld. Al vele jaren doet Burkhard Schulz dat, gebruikmakend van AnkerCAD en enkele hulpprogramma's. Het resultaat is een zeer heldere en duidelijke tekening, in principe volgens de normen die Richter destijds hanteerde. Alleen beperkte Richter, wellicht om pedagogische redenen, de informatie tot een minimum. Alles wat op de geometrische tekeningen te zien is hoeft niet specifiek op de doorsneden te worden vermeld. Een 108 boog ziet er op de doorsneden als een 4 uit, alleen door naar het aanzicht te kijken kunnen we zien dat het anders is. Dit is pedagogisch natuurlijk goed doordacht, kinderen moeten leren de link te leggen tussen de 3D tekening en de doorsnede, iets dat verre van triviaal is. Burkhard gaat er daarentegen van uit dat we dat als volwassenen zo langzamerhand wel geleerd hebben en maakt het bouwen gemakkelijker door alles te tekenen en aan te geven, inclusief zeer simpele doorsneden.

Omdat Burkhard al jaren overladen is met werk voor diverse Ankerprojecten, probeert BiK nu hem te ontlasten door het tekenen van de bouwvoorbeelden ook uit te voeren in hetzelfde formaat als Burkhard nu gebruikt. We volgen nu onder leiding van Burkhard een kleine cursus in het maken van bouwvoorbeelden volgens de normen die hij al jaren hanteert.

Nieuwe ontwerpen voor NF24 of hoger kunnen per post of email worden opgestuurd naar onderstaand adres, grote bestanden kunt U het beste uploaden naar een publieke directory op een server.

Fred Hartjes, Irislaan 39, 1424CP de Kwakel, Nederland; F.Hartjes@nikhef.nl